

Euroopan unionin
neuvosto

Bryssel, 29. syyskuuta 2023
(OR. en, lv, pl, sk)

Toimielinten välinen asia:
2021/0218(COD)

13188/23
ADD 1 REV 2

CODEC 1631
ENER 502
CLIMA 409
CONSOM 322
TRANS 363
AGRI 525
IND 481
ENV 1009
COMPET 896

ILMOITUS: I/A-KOHTA

Lähtettäjä:	Neuvoston pääsihteeristö
Vastaanottaja:	Pysyvien edustajien komitea / Neuvosto
Asia:	Ehdotus EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON DIREKTIIVIKSI direktiivin (EU) 2018/2001, asetuksen (EU) 2018/1999 ja direktiivin 98/70/EY muuttamisesta uusiutuvista lähteistä peräisin olevan energian käytön edistämisen osalta sekä neuvoston direktiivin (EU) 2015/652 kumoamisesta (ensimmäinen käsittely) – Säädöksen hyväksyminen = Lausumat

Belgian lausuma

Belgia tunnustaa tarpeen nopeuttaa energiasiirtymää ja luopua asteittain fossiilisista polttoaineista pyrittäessä saavuttamaan Pariisin sopimuksen tavoitteet. Belgia kannattaa direktiivin hyväksymistä, mutta haluaa ilmaista huolensa haasteista, joita tähän kolmanteen uusiutuvan energian direktiiviin sisältyvien uusiutuvaa energiaa koskevien tavoitteiden korottamiseen liittyy. Vakavat demografiset ja maantieteelliset rajoitukset yhdessä suurten energiavaltaiten teollisuuskeskittymien kanssa merkitsevät sitä, että asetuksen (EU) 2018/1999 liitteessä II tarkoitetun laskentakaavan mukaisia kansallisia panoksia on erittäin vaikea saavuttaa ja lähes mahdotonta saavuttaa vain seitsemän vuoden määräajassa. Sama koskee sitovia alakohtaisia alatavoitteita (muuta kuin biologista alkuperää olevien uusiutuvien polttoaineiden käyttö teollisuudessa, liikenteessä sekä lämmityksessä ja jäähdytyksessä), sillä ne eivät vaikuta johdonmukaisilta ilmastotavoitteidemme

kustannustehokkaan saavuttamisen kanssa. Näistä haasteista huolimatta Belgia aikoo edelleen toimia rakentavasti unionin tavoitteen saavuttamiseksi.

Irlannin lausuma

Irlanti on tyytyväinen sopimukseen uusiutuvia energialähteitä koskevan direktiivin tekstin päivittämisestä ja toteaa, että vuodelle 2030 asetettujen uusiutuvaa energiaa koskevien tavoitteiden on oltava kunnianhimoisia. Kunnianhimoiset tavoitteet ja niiden saavuttamiselle asetettu suhteellisen lyhyt aika edellyttävät koko yhteiskunnalta ennennäkemättömiä ponnistuksia, ja on ratkaisevan tärkeää, että kaikki saadaan niihin mukaan.

Irlanti katsoo, että seuraukset voivat olla kielteisiä, ellei samalla oteta huomioon uusiutuvaa energiaa koskevan tavoitetason merkittävän nostamisen vaikutuksia muun muassa etenemiseen kohti energiaunionin ja ilmastotoimien hallinnosta annetun asetuksen (EU) 2018/1999 mukaisia välitavoitteita.

Ellei vaikutuksia oteta huomioon, vaarana on, että uusiutuvan energian edistämiseen tarvittava tuki heikkenee, kun julkisia varoja ohjataan pois jäsenvaltioiden energiajärjestelmiin tarvittavista investoinneista, vaikka edistyminen ja investoinnit ovat olleet merkittäviä ja sitoutuminen yhä voimakkaampaa.

Vuodelle 2030 asetettu uusiutuvaa energiaa koskeva tavoite ylittää lopullisessa tekstissä sen, mitä alun perin on ehdotettu osana 55-valmiuspakettia. Uusiutuvaa energiaa koskevan tavoitetason korotuksen vaikutukset ja mahdolliset tahattomat seuraukset eivät välttämättä ilmene täysin, ennen kuin jäsenvaltiot ovat saaneet valmiiksi kansallisten energia- ja ilmastosuunnitelmiansa luonnosten päivitykset.

Energiaunionin ja ilmastotoimien hallinnosta annetussa asetuksessa säädetään uudelleentarkastelusta vuoden 2015 Pariisin sopimuksen maailmanlaajuisen tilannekatsauksen pohjalta. Irlanti katsoo, että kyseinen uudelleentarkastelu olisi tilaisuus tarkastella myös edistymistä kohti välitavoitteita ja jäsenvaltioiden käytössä olevia noudattamisen valvontamekanismeja. Uudelleentarkastelun pohjana voivat olla analyysit, jotka sisältyvät jäsenvaltioiden toimittamiin päivitettyihin kansallisten energia- ja ilmastosuunnitelmien luonnoksiin.

Latvian lausuma

Latvian tasavalta korostaa uusiutuvien energialähteiden kehittämisen merkitystä energian toimitusvarmuuden ja energiaomavaraisuuden vahvistamisessa, hintavakauden varmistamisessa, kasvihuonekaasupäästöjen vähentämisessä ja Euroopan unionin ilmastotavoitteiden saavuttamisessa.

Latvia kannattaa ehdotusta direktiiviksi uusiutuvista lähteistä peräisin olevan energian käytön edistämisestä ja erityisesti yhteisymmärrystä, joka on saavutettu sen keskeisistä osista, kuten alakohtaisista tavoitteista, lämmityksestä ja bioenergiasta.

Latvia tekee kaikkensa toteuttaakseen kaikki tarvittavat toimenpiteet uusiutuvan energian käytön lisäämiseksi liikennealalla ja pyrkii lisäämään sähkön tuotantoa uusiutuvista energialähteistä luodakseen tarvittavan kapasiteetin uusiutuvan vedyn tuottamiseksi Latviassa. Latvia kuitenkin katsoo, että sillä ei kansallisen tilanteensa vuoksi ole kapasiteettia saavuttaa ja panna täytäntöön sopimusta 25 artiklassa tarkoitetuista tavoitteista ja velvoitteista, jotka koskevat uusiutuvaa energiaa ja erityisesti vedyn käyttöä liikenteessä.

Latvian mielestä on tärkeää ottaa huomioon maan taloudelliset ja sosiaaliset olosuhteet, kansalliset energiataseet ja lähtökohdat, kun asetetaan vaatimuksia uusiutuvan energian edistämistoimille.

Puolan lausuma

Puola on yksi nopeimmin kasvavista uusiutuvan energian markkinoista Euroopassa. Uusiutuvan energian kapasiteetti on viime vuosina kasvanut eksponentiaalisesti erityisesti aurinkosähköalalla hallituksen tuen ja kansalaisyhteiskunnan osallistumisen ansiosta. Puhtaan energian käyttöönoton lisäämiseksi olemme luoneet vakaan oikeudellisen kehyksen ja toteuttaneet asianmukaisia tukijärjestelmiä. Lupamenettelyjen yksinkertaistaminen ja nopeuttaminen ovat ehdotuksen myönteisiä osatekijöitä, mutta ne eivät riitä varmistamaan sen tavoitteiden saavuttamista. Uusiutuvien energialähteiden nopea käyttöönotto siinä mittakaavassa, jota ehdotetaan tarkistetussa uusiutuvia energialähteitä koskevassa direktiivissä, ja säästä riippuvaisten energialähteiden kasvava osuus energiantuotannossa uhkaavat sekä verkon vakautta että yleistä energiaturvallisuutta. Puola on jatkuvasti korostanut tarvetta toteuttaa energiasiirtymä sellaisessa tahdissa, joka on mahdollinen energiajärjestelmän ja yhteiskunnan kannalta sekä suotuisa Euroopan teollisuudelle. Tavoitteiden on oltava realistisia ja jätettävä jäsenvaltioille joustovaraa valita tarkoituksenmukaiset välineet niiden täytäntöönpanoa varten.

Kun lisäksi otetaan huomioon ehdotetun asetuksen vaikutus jäsenvaltioiden energialähteiden yhdistelmään ja kielteiset sosiaaliset seuraukset, Puola katsoo, että ehdotetun säädöksen oikeusperustana olisi oltava SEUT 192 artiklan 2 kohdan c alakohta.

Puola ei sen vuoksi voi kannattaa ehdotettua tarkistettua ehdotusta uusiutuvia energialähteitä koskevaksi direktiiviksi.

Puola pitää myös kiinni kielteisestä kannastaan koko 55-valmiuspakettiin, jossa asetetaan epärealistisia tavoitteita ja päämääriä ja jolla on merkittävä vaikutus jäsenvaltioiden energialähteiden yhdistelmään. Puola katsoo, että paketilla on pääasiallisesti väärä oikeusperusta, minkä vuoksi sen täytäntöönpano muodostaa vaarallisen ennakkotapauksen.

Slovakian tasavallan lausuma

Slovakian tasavalta pitää uusiutuvia energialähteitä koskevan vuodelle 2023 asetetun EU:n kokonaistavoitteen tasoa erittäin kunnianhimoisena ja erittäin vaikeana saavuttaa. Slovakian tasavalta ei näe kansallisen energialähteiden yhdistelmän ja sen kehittämisen osalta todellista mahdollisuutta nostaa merkittävästi tavoitetasoaan ja korostaa, että asetuksen (EU) 2018/1999 liitteessä II esitetyn ei-sitovan kaavan perusteella laskettujen uusiutuvia energialähteitä koskevien tavoitteiden saavuttamiseen tähtäävissä lisätoimissa ei välttämättä oteta huomioon kaikkia kansallisella tasolla merkityksellisiä seikkoja eivätkä ne näin ollen vastaa todellisia mahdollisuuksia kehittää uusiutuvia energialähteitä maassa.

Vaikka katsomme, että kunnianhimoisten liikenne- ja lämmitystavoitteiden saavuttaminen on vaikeaa ja vaarana on, että niitä ei saavuteta, Slovakian tasavalta pyrkii saavuttamaan ne asettamalla tavoitteet ja määrittelemällä toimenpiteet kansallisissa energia- ja ilmastosuunnitelmissaan.

Slovakialla on myös varauma, joka koskee vähähiilisen vedyn tuotannon edistämistä, joka on yksi Slovakian keskeisistä kysymyksistä ja jota ei ole käsitelty tyydyttävästi direktiivissä.

Komission puolesta annettu julkilausuma uusiutuvia energialähteitä koskevan direktiivin 22 a ja 22 b artiklasta

Uusiutuvia energialähteitä koskevan direktiivin 22 a artikla yhdessä sen 22 b artiklan kanssa edistää teollisuuden raaka-aineena käytettävien fossiilisten polttoaineiden välttämätöntä korvaamista ja kasvihuonekaasupäästöjen vähentämistä teollisuusprosesseissa, joita on vaikea sähköistää.

Kun otetaan huomioon, että tavoite on uusi ja vetymerkkien siirtymä on alkuvaiheessa, komissio toteaa, että tavoitteen saavuttaminen edellyttää ainakin vuoteen 2030 asti merkittäviä toimia jäsenvaltioilta ja huomattavia investointeja julkisilta ja yksityisiltä sidosryhmiltä.

Komissio myöntää, että 22 a artiklan 1 kohdan viidennessä alakohdassa asetetun tavoitteen saavuttaminen, myös yhdessä 22 b artiklan kanssa, aiheuttaa tietyissä tapauksissa suuria sopeutumiskustannuksia laitoksille, joiden prosesseihin on tehtävä jälkiasennuksia. Tämä koskee tiettyjä ammoniakkin tuotantolaitoksia, joiden tuotantoprosessiin on tehtävä merkittäviä investointeja metaanin höyryreformoinnilla tuotetun vedyn käytön korvaamiseksi. Sen vuoksi komissio ei 22 a artiklan 1 kohdan viidennen alakohdan ja 22 b artiklan 1 kohdan b alakohdan mukaisessa arvioinnissaan ota tapauskohtaisesti ja asianmukaisesti perustelluissa tapauksissa huomioon näitä olemassa olevia laitoksia tarkastellessaan, onko ne kuoletettu kokonaan ja milloin lopullinen investointipäätös jälkiasennuksista tehty.

Yleisemmällä tasolla komissio toteaa, että direktiivissä asetettujen tavoitteiden, erityisesti uusiutuvaa energiaa koskevan yleistavoitteen sekä liikennealan ja teollisuuden tavoitteiden, saavuttaminen edellyttää merkittäviä ponnisteluja jäsenvaltioilta ja huomattavia investointeja julkisilta ja yksityisiltä sidosryhmiltä ja mahdollisesti kansallisista talousarvioista. Komissio myöntää, että jäsenvaltioita on tarpeen avustaa näiden tavoitteiden saavuttamisessa.

Komissio toteaa, että muut fossiilittomat energialähteet kuin uusiutuvat energialähteet edistävät ilmastoneutraaliuden saavuttamista vuoteen 2050 mennessä jäsenvaltioissa, jotka päättävät tukeutua tällaisiin energialähteisiin.

Komissio toteaa myös, että uusiutuvaa energiaa koskevien tavoitteiden olisi kuljettava käsi kädessä muihin fossiilittomiin energialähteisiin perustuvien täydentävien hiilestä irtautumispyrkimysten kanssa ilmastoneutraaliuden saavuttamiseksi vuoteen 2050 mennessä, kun otetaan huomioon jäsenvaltioiden erityiset kansalliset olosuhteet ja niiden energihuollon rakenne. Tämän tavoitteen saavuttamiseksi komissio katsoo, että uusiutuvan energian käyttöönotto unionin tiukennetun sitovan yleistavoitteen puitteissa olisi yhdistettävä täydentäviin hiilestä irtautumispyrkimyksiin, joita jäsenvaltiot voivat päättää toteuttaa ja joihin kuuluu muiden fossiilittomien energialähteiden kehittäminen.